

Mavi Olmayan “Mavi Ay”!

Bu ay “karşı konum”daki
Satürn’ü ve “Mavi Ay”ı
gözlemlerken Ay’a yeni bir
isim bulmaya ne dersiniz!

Ay, bize Güneş ışığının ne kadarını yansıttığına göre dolunay, ilk dördün ve hilal gibi çeşitli adlar alır. Özellikle dolunay evresindeki Ay, hangi ay gözlemlendiği, büyüklüğü ve rengi gibi özellikleri sayesinde Çiçek Ay, Süper Ay, Kanlı Ay gibi ilginç adlara sahiptir. Bu ay gözlemleyeceğimiz dolunayın da özel bir adı var: Mavi Ay. Adının mavi olması nedeniyle Ay’ın mavileşeceğini düşünmeyin. Bu dolunay da diğerleri gibi görünecek.

Ay, Dünya ve Güneş, bu sırayla dizildiğinde Ay’ın dolunay evresini gözlemliyoruz. Bu sıralanma yaklaşık 29,5 günde bir tekrarlanır. Şubat haricindeki tüm aylar bu süreden birazcık daha uzun olduğu için her ay bir kez dolunay görmeyi bekleriz. Dolunay bir ayın ilk gününe denk gelirse, o ayın son günü de dolunay görmemiz söz konusu olur. Aynı ay görülen ikinci dolunay “Mavi Ay” olarak adlandırılır. Benzer biçimde, bir mevsimde dört dolunay gözlemlenecekse, üçüncüye de “Mavi Ay” denir. Ağustos’un son gününde, ayın ikinci dolunayını yani Mavi Ay’ı gözlemleyeceğiz.

Takımyıldızlar

Gözlemimize batı yönünden başlayalım. Tam batı yönünde Başak Takımyıldızı’nın Mars gezegeniyle birlikte batışını izlerken, güney ufkunda Akrep ve Yay takımyıldızlarını görebileceğiz. Başak Takımyıldızı’nın hemen üzerinde parlak Arkturus yıldızı dikkatimizi çekecek.

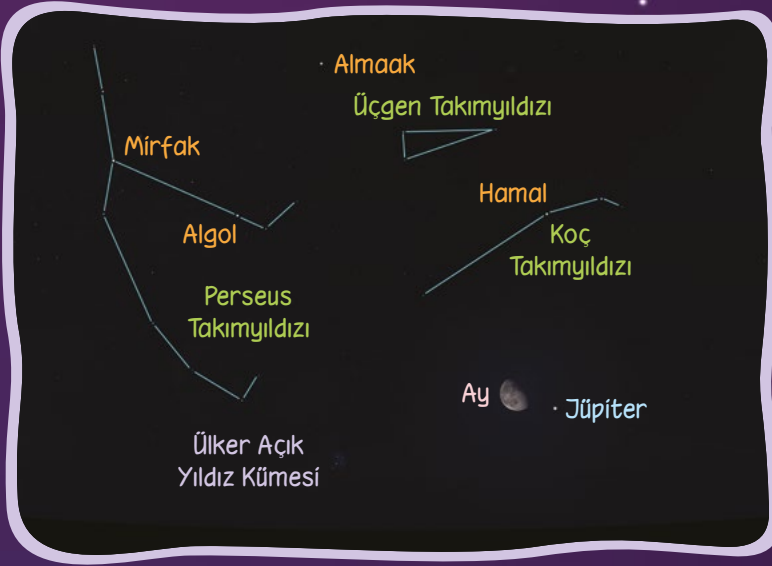
Çoban Takımyıldızı’nda bulunan Arkturus’un sağında da Büyük Ayı Takımyıldızı’nın kepçe biçimli bölümünü görebiliriz. Yaz gökyüzünün ve Çalgı Takımyıldızı’nın en parlak yıldızı Vega, başucumuz doğrultusunda gözlemlenecek. Kuğu’nun yıldızı Deneb ve Kartal’ın yıldızı Altair’le birlikte Yaz Üçgeni’ni oluşturacaklar. Ağustos ayı gün batımlarında doğu ufkunda gördüğümüz Pegasus ve Andromeda takımyıldızları günden güne yükselecek. Eylül ayı ortasında, aynı saatlerde, aynı doğrultuya baktığımızda Koç ve Balık takımyıldızlarını gözlemleyeceğiz.

Gezegenerler

Bu ay gün batımında batı ufkuna baktığımızda birbirine yakın iki gezegen gözlemleyeceğiz. Bunlardan biri Merkür,

30 Ağustos akşamı Ay ve Satürn
birlikte doğacak.

4 Eylül gecesi Ay ve Jüpiter yan yana doğacak.

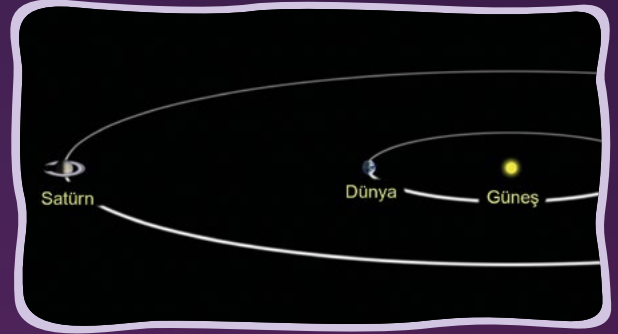
bize göre yer değiştirir. Karşı konuma geldiklerinde tıpkı Ay gibi Güneş ışığını tam karşıdan alır, dolunay gibi tam aydınlık görünürler. Özellikle Satürn gibi dış gezegenler, karşı konuma geldiklerinde Dünya'ya yakın konuma gelmiş olur. Böylece daha parlak ve yakın olur, tüm gece boyunca gözlemlenebilirler. Dünya hiçbir zaman Merkür, Venüs ve Güneş'in arasından geçmez. Bu nedenle Merkür ve Venüs hiçbir zaman karşı konuma gelemez yani tüm gece boyunca gözlemlenemez.

diğeriyse Mars. Merkür, Mars'a göre ufka daha yakın olacak. 18 ve 19 Ağustos akşamları Ay, bu iki gezegene yakın konumda olacak. Gün batımında doğu yönüne bakarsak Satürn'ün doğuşunu görebiliriz. 27 Ağustos'ta Satürn karşı konumda olacak yani tüm gece boyunca gözlemlenebilecek. Yörüngesindeki hareketi sırasında Dünya'ya yakın konumda olduğu için diğer aylara göre daha parlak görünecek. 30 Ağustos akşamı Satürn ve Ay yan yana doğacak.

Gece yarısına doğru çizgili gezegen Jüpiter'in doğuşunu gözlemleyebiliriz. Her gün biraz daha erken doğan gezegen 4 Eylül'de Ay ile birlikte doğacak. O sırada Uranüs de Ay'a ve Jüpiter'e yakın konumda olacak ancak basit bir teleskopla ya da dürbünle gözlemlenebilecek. Venüs'ü görebilmek için hava aydınlanmadan önce doğu ufku bakmamız gerekiyor. 12 Eylül'de Ay ve Venüs birlikte doğacak.

"Karşı Konum" Nedir?

Dünya'dan bakan gözlemci, bir gök cismini Güneş'e göre zıt yönde gözlemlerse o sırada gök cismi karşı konumdur. Bu tanım Güneş sisteminde bulunan gezegenler, kuyruklu yıldızlar ve asteroitler için kullanılır. Çünkü bu cisimler Güneş'in çevresinde dolanırken

27 Ağustos günü Satürn karşı konumda olacak.

Ay'ın Evreleri

Burcu Parmak